

Privatizan unha competencia de Galiza para facer negocio coa auga

Coa nova lei, a Xunta cede a xestión da auga e o seu control e seguimento parlamentarios a mans privadas

A Lei de Augas de Galiza supón a maior grande agresión aos dereitos fundamentais de todos os galegos e galegas nos últimos anos. A auga para alimento e aseo é fundamental para as per-

soas, os animais e as plantas; é indispensable para a vida e para o sostemento do planeta; e tamén é necesaria para a actividade industrial ou de lecer. Detrás da febre privatizadora

dos partidos maioritarios que responden as dinámicas do neoliberalismo, está posibilitar o negocio e a especulación e que os gobernos e institucións cedan o seu poder ás multinacionais.

Esta cesión de poder dos gobernos e das institucións públicas favorece o total dominio e control das multinacionais sobre as persoas, as institucións e os estados.

Até a entrada en vigor da Lei de Augas de Galicia, en xaneiro de 2011, a Xunta tiña todas as competencias en materia de auga, xestionando e planificando integramente a conca Galicia-Costa, e participando nas concas compartidas con outras comunidades autónomas (Miño-Sil, Támega-Douro e Eo). A Xunta valíase do organismo autónomo de carácter administrativo Augas de Galicia e da Empresa Pública de Obras e Servizos Hidráulicos.

Por medio desta lei, o Parlamento Galego aproba

converter a empresa Augas de Galicia ao dereito privado, pasando a rexerse segundo as normas do mercado libre, e lle traspasa todas as competencias en materia de augas que tiña o Executivo Galego, perdendo o Parlamento as labores de seguimento e control. Isto significa que, amais de privatizar un servizo público, privatizouse unha competencia que foi do Estado até o ano 1986 (Real Decreto 2792/1986 de 30 de decembro) e que foi transferida á Comunidade Autónoma de Galicia. Falta saber se a privatización dunha competencia dun Goberno é inconstitucional, ou se, pola contra, todo vale na xestión do público con tal de sacar beneficio privado.

A Lei de Augas legaliza o cobro dun recurso público como a auga, sexa da choiva, dos ríos, dos pozos ou das traídas pagadas pola veciñanza

Augas de Galicia fica agora a mercé do capital privado

As empresas que funcionan segundo o dereito privado son xuridicamente sociedades anónimas (SA). No caso de Augas de Galicia, as únicas limitacións son as establecidas na propia Lei de Augas. Pero nada impide que Augas de Galicia se poda converter en empresa mixta ou de capital privado. Por poñer un exemplo: en Telefónica dende os anos 50 até a súa privatización no 1997, o Estado só tiña o 32,6%, pero aparecía como empresa pública nas estatísticas oficiais.

Son numerosos os expertos que afirman que o dereito xurídico debe estar determinado pola función ou

natureza do servizo a prestar, situando no dereito público ós servizos públicos administrativos ou actuacións sobre un ben de natureza pública; e, no dereito privado, os servizos públicos de carácter comercial ou industrial. A Lei de Augas de Galicia converte a auga en ben puramente mercantil, perdendo o seu carácter social, universal e público.

En consecuencia, coa perda do carácter público da auga, a Lei de Augas adapta o seu vocabulario, usando unha nova denominación Ciclo da Auga, no lugar de Dominio Público Hidráulico, para referirse a todo o que ten que ver coa auga.

Planificación e infraestruturas hidrolóxicas baixo a lei do lucro

Esta Lei permitirá facer negocio coa planificación hidrolóxica, coa construción de infraestruturas que normalmente se fan con axudas públicas, co prezo a pagar polo uso do ben, polo consumo de auga, coa taxa polo subministro, e co canon a pagar pola depuración (canon de vertido).

Pero tamén está nas concesións de uso e no propio uso. O capítulo máis importante ao referirmos ao uso é a produción de enerxía hidráulica, seguido dos diferentes usos industriais. Tamén existe a posibilidade de facer negocio coa venda de auga transvasada a outras comunidades.

Na actualidade existen 68 centrais hidroeléctricas nos ríos galegos, das que 34 superan a potencia de 10.000 Kilowatios. Ademais, existe a ameaza de 64 solicitudes de novos encoros pendentes de ser autorizados.

De nada lle serviu a Galiza o feito de que, xa dende a ditadura de Franco, se convertera na comunidade con maior produción de enerxía hidroeléctrica da península. Pola contra, as zonas con maior densidade de encoros son as máis despoboadas e empobrecidas por mor do asolagamento de núcleos e terras fértiles, corte de comunicacións e empeoramento climático.

Tamén existe un grande negocio na venta de auga embotellada e engarrafada, que supera os 150 litros persoa / ano no Estado Español, e que vai en aumento en relación directa coa mala calidade da auga das traídas urbanas. Esta mala calidade ten que ver máis cos tratamentos das empresas subministradoras, privadas na súa maioría, que coa súa calidade en orixe.

As expropiacións e as grandes infraestruturas que teñen que ver co até agora chamado "dominio público hidráulico" foron feitas con cartos públicos, e nada fai pensar que, no futuro, non siga sendo así, sen que en ningún caso revertese no público e moito menos na cidadanía.

A pesar de que a Lei de Augas foi aprobada e publicada en decembro de 2010, na paxina web da Consellería de Medio Ambiente, Territorio e Infraestruturas aparece o

Augas de Galicia: unha empresa privatizada que xestionará case 90 millóns de euros públicos no 2011

proxecto de orzamentos da Empresa Pública de Obras e Servizos Hidráulicos, empresa suprimida coa entrada en vigor da Lei 9/2010 de Augas de Galicia. Nestes orzamentos podemos ver como os cartos previstos en infraestruturas hidráulicas para o presente ano 2011 é de 89.124.058 €, que saen na súa totalidade das arcas públicas (18.064.754 € do Estado, 30.257.514 € da Comunidade Autónoma, 38.127.354 € da Unión Europea, e 2.674.435 € dos concellos). Todo este diñeiro público transfírenllo á empresa Augas de Galicia para a construción de obras hidráulicas, ao que haberá que sumar as axudas á

propia xestión hidrolóxica e todos os impostos a recadar que teñen que ver coa competencia en materia de augas e coa propia Lei de Augas.

A privatización do subministro das augas urbanas en Galiza foi anterior a esta lei, así como tamén a rede de sumidoiros e a depuración de augas residuais daqueles concellos que prestan ese servizo. Os concellos teñen a obriga de subministrar auga potable e saneamento a todas as vivendas. O prezo que os usuarios e as usuarias pagan pola prestación destes servizos non podería ser superior ao custe real do servizo, pero é ben sabido que tanto as taxas de subministro como o

canon de vertido, que fixan e regulan os concellos, serven para aumentar os beneficios das empresas dedicadas a estes traballos, as que normalmente incumpren os prezos de condicións polos que se lles adxudica este servizo, en moitos casos con concesións a 50 anos. Algunhas das principais empresas subministradoras aos núcleos urbanos son: ACUALIA en Vigo, EMALCSA en A Coruña e AQUAGEST en Ourense e Pontevedra.

Os partidos políticos, os movementos sociais e a sociedade galega, en xeral, non poden mirar para outro lado mentres vemos que se privatiza un ben e un dereito fundamental para a nosa supervivencia como especie. Por iso, debes poñerte en contacto coa oficina máis próxima do SLG e acudir e participar en todas as asembleas e accións que se están convocando por todo o noso País para parar a Lei de Augas.

Como afecta o canon da auga á agricultura?

Para usos agrícolas, forestais e gandeiros suxeitos a canon existe unha parte fixa de 2,50 € por contribuínte / mes e unha variable de 0,005€ / m³.

Non estarán suxeitos ao pago do canon sempre que non exista contaminación por fertilizantes, pesticidas ou materia orgánica.

No caso de aplicarse o canon en función da contaminación, a empresa Augas de Galicia determinará de oficio a cantidade a pagar

Unha granxa de leite de 50 vacas pagará uns 40 € cada ano

O cálculo está feito para un consumo de 1.825 m³ / ano (100 litros por vaca e día).

$1.825 \times 0,005 \text{ €/m}^3 = 9,13 \text{ €}$
2,50 € (cota fixa/mes) x 12 meses = 30 €

EXEMPLOS:

Unha explotación de patacas en regadío pagará 80 € por hectárea

O cálculo está feito para un consumo de 10.000 m³ de auga por hectárea e ano.

$10.000 \times 0,005 \text{ €/m}^3 = 50 \text{ €}$
2,50 € (cota fixa/mes) x 12 meses = 30 €

Unha explotación con 3.500 m² de invernadeiro pagará máis de 30 €

O cálculo está feito para un consumo de 300 m³ de auga por ano.

$300 \times 0,005 \text{ €/m}^3 = 1,50 \text{ €}$
2,50 € (cota fixa/mes) x 12 meses = 30 €